

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. MHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D. LL.M. (IMLI)**

Nhar il-Hamis 26 ta' Mejju 2016

Mandat Numru : 549/2016/1 JPG

**Christian Dalli ID Nru 67591(M)
Giorgina Dalli ID Nru 735452(M)
Karen Borg Dalli ID Nru 573878(M)
Raymond Borg ID Nru 455571(M),
Mary Grace Balzan ID Nru 474775(M) u
Ramona Dalli ID Nru 518080(M)
Vs
Grezzju Fenech ID Nru 769849(M)
Tessie Fenech ID Nru 589055(M) u
Vincent Dalli ID Nru 323154(M)**

Il-Qorti ,

Rat ir-rikors tar-rikorrenti tal-11 t' April 2016 li jaqra hekk:

“Illi l-esponenti ghandu interess li jitharsu l-jeddijiet tal-esponenti;

Illi l-esponenti, sabiex jikkawtela d-drittijiet tieghu jixtieq izomm l-intimati milli:

a) B'xi mod jidhlu fuq l-art fil-pussess tar-rikorrenti u;

b) B'xi mod ikomplu jinpedixxu, jimmolestaw, itellfu, jikkommettu hsara fuq proprjeta' tar-rikorrenti li tinsab fuq l-istess art jew b'xi mod iehor jimpedixxu lir-rikorrenti jew agenti taghhom milli jgawdu jew jahdmu l-istess ghalqa.

Illi l-atturi jipposjedu, in solidum bejniethom, l-ghalqa maghrufa "Ta Dun Ang" limiti Haz-Zabbar accessibbli min Triq San Anard u li fiha hemm diversi stabbli liema pjanta qieghda tigi hawn annessa u mmarkata bhala Doc'A'.

Illi din l-ghalqa giet trasmessa lir-rikorrenti u rregistrata fuq Christian Dalli in segwitu ghad-demora t'Andrew sive Andrea Dalli u cioe' zewgt u missier ir-rikorrent rispettiv li minn naha tieghu kien wiret l-istess minghand l-antenat tieghu.

Illi din l-ghalqa, li dejjem inhadmet minn missier ir-rikorrenti bl-ghajnuna ta' Salvu Magro li d-demora ta' Andrea Dalli, baqa' jahdem l-istess ghalqa bil-kunsens u permess tar-rikorrenti

Illi recentement r-rikorrenti soffrew molestija fit-tgawdija tal-proprjeta' taghhom u dan billi l-intimati arbitrarjament, klandestinament u minghajr il-kunsens tar-rikorrenti dahhlu f'ghalqa sovra indikata u wara sgassaw l-kamra ossia l-ghorfa li tinsab fil-parametri ta' l-ghalqa bi vjolenza, nehhew il-fniek li r-rikorrenti u cioe; Raymond Borg kellu u poggewhom fi xkejjer tal-karti u rmewhom quddiem id-dar tal-atturi bil-konsegwenza li dawn l-istess fniek u frieh taghhom mietu.

Illi wkoll l-istess intimati jew min minnhom arbitrarjament, klandestinament u minghajr il-kunsens tal-esponenti qacctu, nehhew u biddlu l-qofol li kien isakkar l-ilqugh ghal gol-istess ghalqa u poggew katnazz gdid b'mod illi qed jimpedixxu lir-rikorrenti u lil Salvu Magro milli jidhlu liberalment fl-istess ghalqa.

Illi l-esponenti ghandhom suspett fondat u qed jibzghu illi hwejjighom jistghu jispicaw kif ukoll oggetti ohra simili b'deterrenti u dannu liema dannu jkun ingenti.

Illi l-agir tal-intimati jidher car illi huma jridu jakkwistaw din ir-raba' sovra indikata bl-intenzjoni cara li jcahdu lill esponenti mid-dritt tal-proprjeta'.

Illi jekk l-intimati mhux ser jitwaqqfu milli jkomplu illegalment, klandestinament u minghajr il-kunsens tal-esponenti, jokkupaw is-sit proprjeta'tal-esponenti kif gia ndikat, l-pregudizzju li sejjer isofru l-esponenti ser ikompli jikber u d-danni konsegwenzjali ser ikunu ingenti u ghalhekk l-esponenti qeghdin jitolbu l-hrug tal-presenti Mandat ta'Inibizzjoni.

Illi barra minn hekk, l-urgenza f'dan il-kaz hija ta' importanza massima.

Illi l-esponenti se jigi ppregudikat jekk l-intimat ma jigix inibit kif inghad;

Ghaldaqstant, l-esponenti umilment jitlob lil din l-Onorabbli Qorti joghobha tordna l-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni sabiex izommu milli jkompli jaghmel l-hwejjeg hawn fuq imsemmija.”

Rat id-digriet tal-11 t'April 2015 illi bih il-Qorti laqghet it-talba tar-rikorrenti provvizorjament, u ordnat in-notifika tal-atti lill-kontro parti u appuntat ir-rikors ghas-smiegh ghall-udjenza ghat-28 t'April 2016 fis-1:30pm.

Rat illi l-atti tar-rikors, d-digriet u l-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi;

Rat illi l-intimat Vincent Dalli ta' ruhu b'notifikat fis-seduta tat-28 t'April 2016;

Rat ir-risposta ta' Grezzju u Tessie Fenech tat-18 t'April 2016 (a fol. 11 et seq.) li taqra hekk :

“Illi t-talbiet fir-rikors huma infondati fil-fatt u fid-dritt, bl-ispejjez kontra l-istess rikorrenti.

*Illi preliminarjament, minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-istess rikorrenti ghandhom jippruvaw it-titolu taghhom kif ukoll **prova ta' dan u minn fejn gejja din il-pretensjoni.***

*Illi di piu, din hi l-ewwel darba li qed jigi dikjarat li hemm issa pussess 'in solidum' ta' l-ghalqa maghrufa bhala 'Dun Ang' meta l-istess rikorrenti **qatt** ma deheru, imma qed jidhru ghal dawn il-proceduri biss u b' hekk ghas-skop ulterjuri taghhom li ma tikkonformax mal-pozizzjoni legali vera w rejali.*

*Illi f'dan ir-rigward, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, kull referenza ghal-terzi persuni, partikolarment **Salvu Magro** kif ukoll **Raymond Borg** fejn seta sar xi forma ta' fehim maghhom mir-rikorrenti u/jew x'uhud minnhom, sar ad insaputa ta' l-istess esponenti, liema fehim hu **res inter alios acta** ghall-istess esponenti liema dikjarazzjoni guramentata issa **tippeggiora** l-pozizzjoni ta' l-istess rikorrenti.*

*Illi **allacjat** mas-suespost, ma jistax jirrizulta **molestja** w/jew **klandestinata** meta l-esponenti qed jezercitaw d-drittijiet taghhom **b'titolu validu** liema haga ma tinkwadrax ruhha fil-pretensjonijiet tar-rikorrenti li istitwew dawn il-proceduri b'mod **spekulattiv** bil-hsieb li jakkwistaw haga li fil-fatt m'ghandhomx.*

***Ghaldaqstant**, filwaqt li s-suespost bl-ebda mod m'ghandu jigi kunsidrat ezawrjenti, t-tal-biet tar-rikorrenti m'ghandhomx jigu milqugha."*

Rat ir-risposta ta' Vincent Dalli tal-5 ta' Mejju 2016 (a fol. 21 et seq.) li taqra hekk :

"Illi t-talbiet fir-rikors huma infondati fil-fatt u fid-dritt, bl-ispejjez kontra l-istess rikorrenti.

*Illi preliminarjament, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-istess rikorrenti ghandhom jippruvaw it-titolu taghhom kif ukoll **prova ta' dan u minn fejn gejjja din il-pretensjoni**.*

*Illi di piu, din hi l-ewwel darba li qed jigi dikjarat li hemm issa pussess 'in solidum' ta' l-ghalqa maghrufa bhala 'Dun Ang' meta l-istess rikorrenti **qatt** ma deheru, imma qed jidhru ghal dawn il-proceduri **biss u b'** hekk ghas-skop ulterjuri taghhom li ma tikkonformax mal-pozizzjoni legali vera w rejali.*

*Illi f'dan ir-rigward, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, kull referenza ghal-terzi persuni, partikolarment **Salvu Magro** kif ukoll **Raymond Borg** fejn seta sar xi forma ta' ftehim magghom mir-rikorrenti u/jew x'uhud minnhom, hu **res inter alios acta** ghall-istess esponenti.*

*Illi **allacjat** mas-suespost, ma jistax jirrizulta **molestja** w/jew **klandestinita** meta l-esponenti qed jokkupa b'mera tolleranza parti mill-proprjeta' bil-konsapevolezza ta' ohtu Tereza w ragel taghha Grezzju konjugi Fenech li ghandhom **titolu validu** liema akkuza fil-konfront tieghu ma tinkwadrax ruhha fil-pretensjonijiet tar-rikorrenti li istitwew dawn il-proceduri b'mod **spekulattiv** bil-hsieb li jakkwistaw haga li fil-fatt m'ghandhomx.*

***Ghaldaqstant**, filwaqt li s-suespost bl-ebda mod m'ghandu jigi kunsidrat ezawrjenti, t-tal-biet tar-rikorrenti m'ghandhomx jigu milqugha.”*

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat id–dokumenti ezebiti u l-atti kollha tal-mandat;

Semghet it-trattazzjoni tal-partijiet;

Rat l-Art.873 sa l-Art.877 tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta` Malta;

Ikkonsidrat:

Mix-xhieda ta'Christian Dalli jirrizulta illi in segwitu tal-mewt ta' missieru fil-11 ta' Novembru 2015, huwa beda jahdem l-art maghrufa bhala Dun Ang limiti ta' Haz Zabbar liema art kienet tinhadem minn missieru u nannuh– Vide fol. 26/27, liema art hija mifruxa fuq tomna u nofs – Vide pjanti u *aerial photographs* Dok. CDX1 u CDX2.

Huwa spjega illi l-intimati kienu hut missieru cioe' Tessie Fenech u Vincent Dalli waqt li l-intimat Grezzju kien r-ragel ta' Tessie Fenech.

Kemm ilu nieqes missieru, r-rikorrenti Christian Dalli xhed illi zara' ful, pizelli u patata "bl-ghajnuna ta' certu nies" a fol. 29. Christian Dalli xhed illi kienu jrabbu l-fniek fil-kmamar tal-ghalqa u ohtu u zewgha sabu lill-intimati jbiddu l-katnazz tal-ghalqa waqt illi l-annimali gew depositati d-dar ta' omm ir-rikorrenti. Sar rapport l-ghassa tal-Pulizija dwar dan.

Christian Dalli xhed illi ma kienx jaf illi l-ghalqa hija mikrija mill-intimati. Dalli sostna li missieru kien jghid li ohtu Teresa Fenech qatt ma hallset kera fuq l-ghaqa in kwistjoni. Dalli xhed illi kien jaf li hut Teresa Fenech kienu cedew d-dritt tal-kera fuq d-dar 7 Triq San Anard u l-ghelieqi d'intorni lill-istess Teresa Fenech skond skrittura tal-5 ta' Settembru 1990, izda huwa jaf li kera kienet qed tigi depozitata l-Qorti ghaliex ma kienux certi mill-identita' tas-sidien (a fol. 30/31).

Dalli xhed illi ma kienx jaf illi missieru kien jahdem l-art in kwistjoni bil-buona grazia ta' Teresa Fenech (a fol. 32)

Georgina Dalli, omm Christian Dalli a fol. 34 xhedet illil-ghalqa in kwistjoni kienet giet mghotija lill-zewgha Andrew Dalli (Indrin) xi tletin sena ilu minn missieru, Carmelo Dalli. Hija xhedet illi ma kienitx taf bl-iskrittura tal-5 ta' Settembru 1990.

Dr. Mark Busuttil a fol. 41 xhed illi Carmelo Dalli beda jiddepozita l-Qorti l-kera fuq d-dar u l-art in kwistjoni permezz ta' cedola ta' depozitu.

Dr. Busuttil xhed illi maz-zmien zviluppat s-sitwazzjoni fejn in segwitu tal-mewt ta' Carmelo Dalli, t-tfal tieghu (inkluz Indri, missier ir-rikorrenti Christian Dalli) kienu ffirmaw skrittura Dok. MB1 li permezz taghha, l-kera tad-dar residenzjali u l-art adjacenti gew ceduti lil Tereza Fenech li dejjem ghexet f'din id-dar u baqghet tiehu hsieb ta' missierha Carmelo.

Vincent Dalli prodtt mill-intimati a fol. 44, xhed illi kien jghix f'din id-dar ma missieru u t-tmien ahwa. Huwa sostna illi l-ghalqa in kwistjoni hija parti minn tmient itmien li jiffirmaw l-art imsemmija Dun Ang li taghha jithallsu s-sidien, Disma Attard u Lawrence Attard.

Ikkonferma illil-ahwa kollha kienu jghinu lill missier (Carmelo) billi jiehu hsieb r-raba'. Ikkonferma illi Teresa kienet baqghet f'din id-dar tiehu hsieb lil genituri ghaliex haddiehor ma kien lest li jaghmel dan.

Vincent xhed illi wara li gie nieqes il-missier, u wara l-iskrittura, hu (Vincent), flimkien ma huh Indri (missier Christian Dalli), kienu avvicinaw lil Teresa u talbuha permess biex jahdmu parti mill-art. Dan sar in segwitu tal-mewt ta' Carmelo Dalli u Teresa Fenech akkordat permess buona grazia taghha. Huwa afferma illi Indri kien ghamel xi erba' snin marid qabel ma miet u ghalhekk kien jghid lil Salvu Magro biex jghinu. Minkejja illi hu (Vincenti) kien bena bi flusu zewg *garages*, jaf illi m'ghandu ebda titolu ghaliex l-kirja tghajjat lil Teresa u Grezzju Fenech.

Vincent Dalli kkonferma l-iskrittura tal-5 ta' Settembru 1990 Dok. MB 1.

Teresa Fenech a fol. 49 et seq. xhedet illi hija kienet tirrisjedi fi 7 Triq San Anard Zabbar flimkien mal-genituri taghha u hutha minn mindu kellha ghaxar snin. Wara li zzewget, baqghat tghix fl-istess dar ma zewgha u l-genituri sabiex tkun tista' tiehu hsiebhom. Wara l-mewt tal-missier, hutha kienu ghamlu skrittura Dok. MB1 li biha cedew d-dritt ta' kera fuq d-dar u l-art adjacenti. Ikkonfermat illi hija thallas il-kera qabel Santa Marija kull sena, billi tiddepositha l-Qorti (a fol. 51). Teresa Fenech xhedet illi qatt ma rat lil Christian Dalli jahdem l-art, hlief wara li miet Indri, meta jizra' xi patata.

In kontro-ezami xhedet illi hija tiddepozita l-kera il-Qorti 'l ghaliex s-sidien il-godda tad-dar u l-art ma riedux jirrikonoxxuha. Dawn kienu Disma u Lawrence Attard. Ikkonfermat illi in segwitu tal-mewt ta' missierha, hija halliet lill-Indri u lil Vincent jahdmu parti mir-raba' bil-buona grazia taghha, b'dana illi meta jidhrilha, setghat tiehu l-art lura.

Ikkonsidrat:

Skond l-Artikolu 873(1) tal-Kap.12, l-iskop ta'Mandat ta' Inibizzjoni hu dak li jzomm persuna milli taghmel kwalunkwe haga li tista' tkun ta' pregudizzju ghall-persuna li qed titlob il-mandat.

Skond l-Artikolu 873(2) tal-Kap.12, il-Qorti m'ghandhiex tohrog tali mandat jekk ma tkunx sodisfatta li dak il-mandat huwa mehtieg sabiex jitharsu l-jeddijiet tar-rikorrent, u li r-rikorrent *prima facie* jidher li ghandu dawk il-jeddijiet.

Mill-Artikolu 873(2) tal-Kap.12, ghalhekk, johorgu zewg elementi li r-rikorrent jrid jissodisfa:

Fl-ewwel lok, irid juri li l-mandat huwa mehtieg sabiex jitharsu jeddijiet li jippretendi li ghandu; u

Fit-tieni lok, irid jipprova li *prima facie* ghandu dawn il-jeddijiet.

Il-ligi thares il-jedd *prima facie* bhala rekwizit mehtieg għall-ħrug tal-Mandat. Irid ghalhekk, ikun jedd, anke jekk *prima facie*, biex jimmerita harsien. Mhux bizzejjed li jkun semplici diffikulta', disagju jew thassib [ara digriet – Qorti tal-Kummerc – **26 ta' Mejju 1995** fl-atti tar-Rikors għall-ħrug ta' Mandat ta' Inibizzjoni fl-ismijiet “**Cassar Pullicino noe vs Caruana Curran noe et**” (Kollez. Vol: LXXIX.iv.1387)]

Dwar il-prova tal-jedd *prima facie*, l-Qorti tal-Appell, fis-sentenza tagħha tal-**14 ta' Lulju 1988** fil-kawza **Grech pro et noe vs Manfre`** (Kollez. Vol. LXXII.II.295) irriteniet is-segwenti:

“... huwa rekwizit oggettiv u mhux soggettiv, ma jiddependix mill-element diskrezzjonali tal-gudikant, jew il-jeddijiet jidhru ‘prima facie’, ma’ l-ewwel daqqa t’ghajn, jew ma jidhru xejn, għall-finijiet tal-ħrug tal-mandat.”

Tenut kont tal-fatt illi s-subinciz (2) huwa marbut ma` s-subinciz (1) tal-Artikolu.873 Kap. 12, il-Qorti trid tqis ukoll l-element tal-pregudizzju. Rikonoxxut il-jedd *prima facie* tar-rikorrenti, l-grad ta' pregudizzju rikjest bhala bazi ta' akkordar ta' hrug ta' mandat, hu pregudizzju **“li ma jkunx jista' jigi irrimedjat”**.

Irid jinghad ukoll jekk l-inkonvenjent jew in-nuqqas lamentat jista' jitnehha, mqar b'decizjoni wara li jiġi mistharreg il-każ fil-mertu, jiġi nieqes dan l-element mehtieġ għall-hruġ tal-Mandat.

(Vide digriet tal-Prim`Awla tal-Qorti Civili deciz fit-2 ta` Jannar 1993 - Atti tar-Rikors għall-hruġ tal-Mandat ta' Inibizzjoni fl-ismijiet "Avukat Victor Borġ Grech vs Joseph Gasan et noe")

Illi apparti minn dan, hsara jew pregudizzju ma titqiesx necessarjament bhala irrimedjabbli meta si tratta ta' telf pekunjarju cioe telf ta' qliegh jew flus. Di fatti, skond l-insenjament moghti fid-digriet finali fl-ismijiet Francis Barbara et vs Carmelo Barbara et deciza fit 13 ta Mejju 2014, per Onor Imhallel J.R.Micallef :

"Tqis illi huwa ukoll mizmum li il-hrug ta Mandat ta Inibizzjoni ma jinghatax generalment fejn il-pretensjoni ta min jitolbu tkun wahda li tirreferi għall kumpens kwantifikabbli u hlas ta danni meta dan jista jithares b'remedju procedurali kawtelatorju iehor skond il-ligi"

Vide ukoll IWT Group Malta Ltd vs Direttur Generali Kuntratti et deciza fil-11 ta' Marzu 2003, u Giovann Grech vs Kirsten Grech deciza fil-21 ta' Mejju 2015.

Il-Mandat ta' Inibizzjoni huwa meqjus bhala mezz procedurali ta` natura eccezzjonali (Vide Charles Mugliett vs Saviour Bonnici deciza fil-25 ta' Jannar 2005 per Imhallel Joseph R. Micallef :

"... il-harsien li l-ligi qeghda timmira ghalih bi procediment bhal dak tal-lum huwa li, minghajr il-hrug tal-Mandat, il-jedd li jista' jkollu r-rikorrent jitnehha darba ghal dejjem..."

Illi il-Qorti taghraf illi ghandha taghmel accenn ghal dak ritenut fid-digriet ta' dawn il-Qrati datat 18 ta'Lulju 2008 fl-ismijiet Av. Dr. John Gauci vs Direttur tal-Kuntratti:

“Ir-rabta ta’ Mandat t’Inibizzjoni m’ghandhiex tintuza bhala arma ta’ theddid jew geghiel (arm twisting) lill-parti intimata li, jew taghmel dak li tixtieq il-parti rikorrenti jew ma taghmel xejn. B’dan il-mod, il-mandat ma jibqghax ghodda li thares il-jedd prima facie tal-parti rikorrenti, imma ssir sarima li zzomm lil parti intimata milli tgawdi l-jeddijiet taghha. Il-Qorti hi tal-fehma li qatt ma kienet ir-rieda tal-ligi li l-Mandat ta’Inibizzjoni jinbidel f’arma bhal din.”

Illi jinghad ukoll illi l-fatt li tintlaqa’ talba ghall-hrug ta’ l- Mandat, ma jfissirx li l-jedd ikun ippruvat. Kif daqstant iehor ma jfissirx, illi ghax talba ghall-hrug ta’ Mandat ma tintlaqax, allura l-jedd pretiz ma jezistix.

Ir-rekwiziti ghall-hrug tal-Mandat huma kumulattivi mhux alternattivi. Ghalhekk jekk xi wiehed minnhom ma jirrizultax, il-Qorti ghandha tichad it-talba ghall-hrug ta’ l-Mandat. –Vide **V&C Contractors Limited et vs Direttur tal-Kuntratti** deciza fil-31 ta’Jannar 2011 per Onor Imhalled J.Zammit McKeon.

Tajjeb jinghad ukoll li procedura ta` din ix-xorta hija ntiza sabiex tkun sommarja, billi m’huwiex mistenni li jitressaq quddiem il-Qorti fi stadju bhal dan, kulma jmissu jitressaq quddiemha, waqt is-smiegh tal-kawza dwar il-jedd.

Ikkonsidrat:

Mill-provi fuq indikati, jidher car illi l-uniku jedd fuq l-art in kwistjoni li gie pprovata almenu sal-grad ta’ *prima facie*, hu dak ta’ Teresa u Grezzju Fenech. In fatti l-iskrittura Dok. MB1 turi b’modd car illi l-ahwa Dalli kollha kienu cedew d-dritt taghhom fuq il-kera tal-fond l-art in kwistjoni u dan jinkludi missier ir-rikorrenti Andrew (Indri) Dalli.

Gie ugwalment pprovat sal-grad ta’ *prima facie* illi Indri Dalli u Vincent Dalli kienu thallew bi buona grazia tal-intimata Teresa u Grezzju, jahdmu parti mir-raba. Din it-tolleranza ma tidhirx li ghadha vigenti.

Il-Qorti tqis ukoll illi kien Salvu Magro u mhux Christian Dalli illi zera il-patata in segwitu tal-mewt ta' Indri Dalli. Huwa inverosimili ghall-ahhar illi Christian Dalli qatt ghamel xoghol fir-raba.

Illi ghaldaqstant il-Qorti tqis illi r-rikorrenti ma pprovawx l-elementi kostituttivi ghal hrug ta' Mandat t'Inibizzjoni u dan jghodd kemm ghall-element ta' dritt *prima facie* kif ukoll ghal htiega tal-protezzjoni tieghu u ghal pregudizzju irrimedjabbli.

Ghal dawn il-mottivi l-Qorti taqta' u tiddeciedi billi:

Tichad t-talba tar-rikorrenti ghaliex ma jikkonkorru ir-rekwiziti legali ghal hrug tieghu;

Tirrevoka *contrario imperio* d-digriet taghha tal-11 t'April 2016 sa fejn laqghat it-talba b'mod provvizorju.

Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti.

Moghti kameralment fis-26 ta' Mejju 2016

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

**Lorraine Dalli
Deputat Registratur**